

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 249.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e70802/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

eller, efter den Waade, hvoopaa det blev medberet; og navnlig med særdelede Hensyn til, at der væsentlig toges Anledning dertil fra et Par kongevalgte Medlemmers Forvareelse, vilde meddele mig. Det forekommer mig saaledes, at vi vel kunne lade denne Sag gaae til Forretnings-Comiteen og herfter se, hvilken og hvor stor Anledning der maatte være til, i Regulatoriet at fastsætte Regler for Forvareelse i nærværende Session. Da det skal omsætte Beslutninger om de kongevalgte Medlemmer eller ei, maa naturligvis være overladt til Forsamlingen; efter min Forventning skulde der for deres Vedkommende ikke træffes nogen Foranstaltning fra Forsamlingens Side, det vedkommer ene Regeringen.

Formanden: Her tilføjes et der jo ikke Tale om Andet, end om Sagen skal taget under Behandling eller ei.

Bloug: Det forekommer mig at være aldeles indlysende, at Forsamlingen er competent til at fatte en Beslutning i denne Sag. Regeringen har overladt aldeles til os selv at bestemme vor Forretningsregulativ og erode vort indre Politii, og jeg kan ikke sige mere, end at det herer derhen at tage Forholdet og se, at Medlemmerne ere tilbude, eller ikke uden Nødvendighed undrage sig den Forpligtelse, som de ligesom for Politii og Regeringen have paataget sig, den, her at afgive Rede. Det forekommer mig at være en temmelig nødvendig Folge af § 25 i Forretningsregulativet, hvor der staar, at ingen Beslutning maa tages af Forsamlingen med mindre over Galdebuden af Rigsdagmandene er tilstede, at Forsamlingen ogsaa maa være berettiget til at sørge for, at den er tilstede til at tage en Beslutning, eller at et saa stort Antal som muligt af dens Medlemmer er tilstede. Den ærte Deputerede for Nedenbarns Amt i Dietric (Nigren-Mølling) har sagt, at de berettigede kongevalgte Medlemmer ikke være udvarede af Forsamlingen; jeg tror, at det netop er det Spørgsmaal, som den ærte Deputerede for Bølle Amt i Dietric (Eidschick) undtager paa, maatte komme til Afgjørelse ved Forsamlingen selv. Det kan vistnok ikke formaa en eller to Medlemmer selv at afgjøre, om det er udvarede eller ikke i det Hele, Forsamlingen har Ret til at tage en Beslutning om, hvor lang Tid det uden eller med Tilbudelse kan forlade Forsamlingen. Heller ikke kan jeg indse, at en Regel derfor er saa vanskelig at fastsætte, den maa naturligvis velte sig efter den senere Tid, hvortil denne Forsamling har at være sammen, og indtræffer der da Tilfælde, hvor en Afgjørelse maatte forekomme den at være billig, da vil det jo haare Forsamlingen frit for ved den sidste Beslutning i det Forretningsregulativ at vedtage en saadan med 4 Stemmer. Siden jeg har roit mig, maa jeg bemærke Retigheden til paa det Behøviende at præcisere imod den Anstalt, som er udvalgt af et Par Medlemmer fra begge Sider her i Salen, nemlig at de kongevalgte Medlemmer her skulde haare i foretagne Retforhold og ikke være de samme Retregler underkastede som alle de andre Medlemmer; jeg hender ingen foretagne Institution, som fastsætte de kongevalgte Medlemmer; jeg hender kun en Forsamling, sammensat af Kongevalgte og Regeringsvalgte, og den udgjør en utvørlig Hæder, og i den ved den og samme Regel gjælde for det ene Medlem som for det andet.

N. H. Hansen: Da jeg ikke kan være enig i, hvad der af den ærte sidste Tale er anført, reiser jeg mig for at sige et Par Ord i denne Sag, idet jeg forøvrigt henholder mig til hvad den ærte Rigsdagmand for Nedenbarns Amts Amt Dietric (Nigren) har erindret. Jeg mener, at ligesom det vistnok er Politii eller den af denne Forsamling kongevalgte Deel der at handle efter og sørge for, at ingen af de Pladser, som det er overladt Politii at bestemme, staar ledig, saaledes mener jeg paa den anden Side, at denne Deel af Forsamlingen ikke kan have nogen Ret til at fordræ, at Regeringen skal bestemme alle de Pladser, som den har forbeholdt sig at bestemme. Regeringen har forbeholdt sig Ret til at bestemme saamange Pladser, men den har ingenlunde været paataget sig Forpligtelse til at bestemme dem. Vi har i et foregående Møde her, at Regeringen ingen Opførelse har fundet til at bestemme de 2 for Dietric fastsatte kongevalgte Pladser, og jeg ved da virkelig ikke, hvad der skulde opfordre Politii og de Repræsentanter til at fordræ, at disse Pladser skulde

bestattes. Det var om Retten. Dermed mener jeg, at vi ingenlunde kunne have mindre Interesse af, at disse kongevalgte Pladser blive bestattede; jeg mener især, at den kongevalgte Deel af denne Forsamling, naar Regeringen erklærer, at den ikke finder sig opfordret til at bestemme disse Pladser, som staar ledige, maatte imeddomme en saadan Erklæring med Paaskjendelse; vi maatte sige, jo flere ordne Pladser, desto bedre. Derfor er det, at jeg ikke med min ærte Kabe kan komme for, at nærværende Forslag i den Form, hvortil det er fremkommet, gaaer til en Comitee.

Indenrigsministeren: Mere af de ærte Rigsdagmand, som have sagt i denne Sag, ere komne tilbage til de Ting, jeg for nogle Dage siden tillod mig at meddele Forsamlingen angaaende denne Hensigt, og jeg synes at være bleven misforstaaet. Regeringen har ingenlunde erklæret, om den var opfordret eller ikke opfordret til at bestemme disse Pladser, om den endte eller ikke endte Regret i saa Hensende; Regeringen har blot erklæret, at de enkelte Medlemmers Anmeldeelse af deres Forfald viste, at disse Mand endte at beholde deres Pladser, og saalænge der ikke altsaa var nogen Beslutning enten i Valgloven eller i Regulatoriet eller nogen anden Beslutning, som forstod, at de ved deres Forvareelse i kongevalgte Pladser tabte deres Pladser, saa kunde Regeringen naturligvis ikke bestemme disse Pladser. Da en saadan Forfald burde gived eller ei, derpaa har Regeringen set sig indladt sig og her tror at handle rigtig i at afvente Forsamlingens Bestemmelse om hele dette Spørgsmaal.

Barfod: At der gived Rigsdagmand, som kunne ønske, at de Pladser blive bestattede, som medlertidig ere ledige ved de tre kongevalgte Rigsdagmands Vedretelse, det har mindre andet mig, end at de, som saaledes synes at være meget tvivlsomme, at ogsaa de kongevalgte Pladser ere behørig bestattede, althit have antraget paa, at Regeringen dog endelig engang vilde gived de kongevalgte Medlemmers Antal i nærværende Sal fuldstaelligt; det har nemlig aldrig været fuldstaelligt. Regeringen er nemlig, som jeg ved et simpelt Regnestykke skal tillade mig at gottgjøre, berettiget til at bringe ikke alene 38 kongevalgte Medlemmer ind i nærværende Forsamling, den er ligesom berettiget til at bringe 39 derind. Det den nemlig vælger for Høverne og Jylland 6 Medlemmer, har den for det øvrige Danmark at vælge 42, som skulle fordeltes forholdsvis over hele Danmark; det fremgaaer da heraf, at naar 145 kongevalgte Rigsdagmand, som der vilde være, naar Stevig var med, gived 42 kongevalgte, saa gived 114 kongevalgte en lille Værd over 33 kongevalgte. For mit Vedkommende skal jeg imidlertid paa ingen Waade antrage paa, at Regeringen bestatter den 33te Plads og saaledes endelig gived de kongevalgte Medlemmers Antal her i Salen fuldstaelligt; jeg kan kun ikke begribe, at de Medlemmer af Forsamlingen, som ikke kunne finde sig i den medlertidige Ufuldstaellighed, som er opstaaet ved de kongevalgte Medlemmers Forvareelse i en kort Tid, med Retlighed have kunnet se paa, at den Plads, som Regeringen saubart var berettiget til at bestemme, i hele som eller for Uger set ikke har været bestattede.

Nie: Jeg skal til Rigsdagmanden for Kolding (Bloug) tillade mig at bemærke, at naar en Rigsforsamling meget rigtig er en Institution, bliver dog Kongevalg-Modellen i Valgloven ogsaa at betragte som en Institution, der vel vil være en Værd af det Hele, men som ogsaa vil gived en Værd i den Beretning, der bliver at foretage over Rigsforsamlingens Resultater. Jeg vil endnu ogsaa kunne sige at lægge Værd til den Ufuldstaellighed, at naar de kongevalgte Vacancer skulde bestattes, vilde der saubart opstaa et Forvridt herved for Regeringen fremfor ved Bestatelsen af vacante Pladser, idet de kongevalgte Vacancer jo selvfølgelig kan ved Udnavnelse bestattes, hvormed der ved de kongevalgte, naar Vacancer der indtræder, selv maa strides til nye Valg, der jo tage en længere Tid med sig.

Winther: Ved Hensyn til den Bemærkning, der blev giert af den ærte Rigsdagmand for Bølle (Barfod) om, at Regeringen skulde være berettiget til at udvare endnu et kongevalgt Medlem, vil jeg tillade mig at spørge, hvor har den Værd var, som han talte om, thi han sagde, at den var lille; derfor Regeringen virkelig skal